

Přesnost a rychlost výpočtu

Jan Faigl

Department of Computer Science

Faculty of Electrical Engineering

Czech Technical University in Prague

Lecture 10

B3B36PRG – Programming in C

Přehled témat

- Část 1 – Přesnost výpočtu

 - Přesnost výpočtů a numerická stability

- Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)

 - Maticové násobení

 - Rychlost výpočtu

 - Paralelní výpočet

- Část 3 Kódovací příklady

 - Kódovací příklad – NATO Abeceda

 - NATO Abeceda („jinak“)

 - Kódovací příklad – struct

 - Kódovací příklad – Načítání a ukládání složeného typu struct

Part I

Část 1 – Přesnost výpočtu

Outline

Přesnost výpočtů a numerická stability

Přesnost výpočtu - Příklad součtu dvou čísel

```
1  #include <stdio.h>
3  int main(void)
4  {
5      double a = 1e+10;
6      double b = 1e-10;
8      printf("a   : %24.12lf\n", a);
9      printf("b   : %24.12lf\n", b);
10     printf("a+b: %24.12lf\n", a + b);
12     return 0;
13 }
15 clang sum.c && ./a.out
16 a   : 100000000000.000000000000
17 b   :                0.000000000100
18 a+b: 100000000000.000000000000
```

lec10/sum.c

Přesnost výpočtu - Příklad dělení dvou čísel

```
1  #include <stdio.h>
3  int main(void)
4  {
5      const int number = 100;
6      double dV = 0.0;
7      float fV = 0.0f;
9      for (int i = 0; i < number; ++i) {
10         dV += 1.0 / 10.0;
11         fV += 1.0 / 10.0;
12     }
14     printf("double value: %lf ", dV);
15     printf(" float value: %lf ", fV);
17     return 0;
18 }
20 clang division.c && ./a.out
21 double value: 10.000000 float value: 10.000002
```

lec10/division.c

Přesnost výpočtu - strojová přesnost

- Strojová přesnost ϵ_m - nejmenší desetinné číslo, které přičtením k 1.0 dává výsledek různý od 1, pro $|v| < \epsilon_m$, platí

$$v + 1.0 == 1.0.$$

Symbol == odpovídá porovnání dvou hodnot (test na ekvivalenci).

- Zaokrouhlovací chyba - nejméně ϵ_m .
- Přesnost výpočtu - aditivní chyba roste s počtem operací v řádu $\sqrt{N} \cdot \epsilon_m$.
 - Často se však kumuluje preferabilně v jedno směru v řádu $N \cdot \epsilon_m$.

Zdroje a typy chyby

- Chyby matematického modelu - matematická aproximace fyzikální situace.
 - Chyby vstupních dat.
 - Chyby numerické metody.
 - Chyby zaokrouhlovací.
-
- Absolutní chyba aproximace
 $E(x) = \hat{x} - x$, \hat{x} přesná hodnota, x aproximace.
 - Relativní chyba $RE(x) = \frac{\hat{x}-x}{x}$.

Podmíněnost numerických úloh

- Podmíněnost úlohy $C_p = \frac{\text{relativní chyba výstupních údajů}}{\text{relativní chyba vstupních údajů}}$.
- Dobře podmíněná úloha $C_p \approx 1$.
- Výpočet je dobře podmíněný, je-li málo citlivý na poruchy ve vstupních datech.
- Numericky stabilní výpočet - vliv zaokrouhlovacích chyb na výsledek je malý.
- Výpočet je stabilní, je-li dobře podmíněný a numericky stabilní.

Možnosti zvýšení přesnosti

- Reprezentace racionálních čísel - podíl dvou celočíselných hodnot, např. *Homogenní souřadnice*.
- „Libovolná přesnost“ - speciální knihovny, např. `gmp` až do výše volné paměti.
<https://gmplib.org/manual/index>
 - Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 ~ 2008,57; 92,76.

Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 1/2

- V HW04B je uveden příklad $(995663 \cdot 995669)^8$ jako prvočíselný rozklad čísla
932865073719992059629773513614789388266580305083920591925740371392254317064584855785088915745761.
<https://cw.fel.cvut.cz/wiki/courses/b3b36prg/hw/hw02>
- Použijme knihovnu gmp pro mocninu a součin dvou čísel, `#include<gmp.h>`.
<https://gmplib.org/>
 - Typ celých čísel `mpz_t`, pomocné funkce `mpz_init_set_str()`, `mpz_init()`, `gmp_printf()` a `mpz_clears()` a operace `mpz_pow_ui()` a `mpz_mul()`.
Mocnina `unsigned integer` a násobení - multiplication.
- Knihovna nemusí být součástí operačního systému, proto může být nutné specifikovat cestu k hlavičkovému souboru a vlastní knihovně (`-lgmp`).
 - Můžeme zadat cestu ručně při kompilaci (nebo do `Makefile`).
 - Alternativně můžeme použít nástroj `pkg-config` (nebo `pkgconf`).
<https://www.freedesktop.org/wiki/Software/pkg-config/> <http://pkgconf.org/>
- Argumenty pro překlad (`CFLAGS`).


```
$ pkgconf --cflags gmp
-I/usr/local/include
```
- Argumenty pro linkování (`LDFLAGS`).


```
$ pkgconf --libs gmp
-L/usr/local/lib -lgmp
```


Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 2/2

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
4  #include <gmp.h>
6  const char* resultSrc =
7  "932865073719992059629773513614789388266580305083"
8  "920591925740371392254317064584855785088915745761";
10 int main(int argc, char *argv[])
11 {
12     int ret = EXIT_SUCCESS;
13     mpz_t n1, n2, result;
14     mpz_init_set_str(n1, "995663", 10);
15     mpz_init_set_str(n2, "995669", 10);
16     mpz_init(result);
18     gmp_printf("n1: %Zd\n", n1);
19     gmp_printf("n2: %Zd\n", n2);
21     gmp_printf("%Zd^%d x %Zd^%d\n\n", n1, 8, n2, 8);
23     mpz_pow_ui(n1, n1, 8);
24     mpz_pow_ui(n2, n2, 8);

```

```

26     gmp_printf("%Zd x %Zd\n\n", n1, n2);
28     mpz_mul(result, n1, n2);
29     gmp_printf("%Zd\n\n", result);
31     printf("Result from HW04\n%s\n", resultSrc);
33     mpz_clears(n1, n2, result, NULL);
34     return ret;
35 }

```

```

$ ./demo-gmp-mpz
n1: 995663
n2: 995669
995663^8 x 995669^8
965826124294607867982699926255695296863400309121 x
965872686868261151537037082260231566481047775841
93286507371999205962977351361478938826658030508392059
1925740371392254317064584855785088915745761
Result from HW04
93286507371999205962977351361478938826658030508392059
1925740371392254317064584855785088915745761

```

[lec10/gmp/demo-gmp-mpz.c](#)

Racionální čísla knihovny gmp - 1/3

- „Libovolné přesnosti“ reprezentace, např. souřadnic v rovině jako výsledek operací výpočetní geometrie, můžeme realizovat podílem dvou („libovolně velkých“) celých čísel.
 - Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 ~ 2008,57; 92,76.
- Knihovna gmp k tomuto účelu poskytuje typ `mpq_t`, kromě typu necelého čísla `mpf_t`, který využijeme pro převod `mpq_t` na celé číslo typu `double`.

```
49 double mpq2d(const mpq_t *op)
50 {
51     double ret;
52     mpf_t v;
53     mpf_init(v);
54     mpf_set_q(v, *op);
55     ret = mpf_get_d(v);
56     mpf_clear(v);
57     return ret;
58 }
```


Racionální čísla knihovny gmp - 2/3

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #include <gmp.h>
5
6  double mpq2d(const mpq_t *op);
7
8  int main(int argc, char *argv[])
9  {
10     int ret = EXIT_SUCCESS;
11
12     unsigned long xl = 75111641767681;
13     unsigned long yl = 3468686699521;
14     unsigned long denl = 37395671041;
15     const unsigned int digits = 21;
16
17     double xd = 1. * xl;
18     double yd = 1. * yl;
19     double dend = 1. * denl;
20
21     printf("unsigned long: %lu %lu %lu\n", xl, yl, denl);
22     printf("double:          %.01f %.01f %.01f\n", xd, yd, dend);
23
24     printf("double x,y (.2): %.21f %.21f\n", xd/dend, yd/dend);
25     printf("double x,y (.46): %.461f %.461f\n\n", xd/dend, yd/
26         dend);
27     mpq_t x, y;
28     mpq_inits(x, y, NULL);
29     mpq_set_ui(x, xl, denl);
30     mpq_set_ui(y, yl, denl);
31
32     mpq_canonicalize(x);
33     mpq_canonicalize(y);
34
35     mpf_t xmpf, ympf;
36     mpf_inits(xmpf, ympf, NULL);
37     mpf_set_q(xmpf, x);
38     mpf_set_q(ympf, y);
39
40     gmp_printf("mpq x,y (canonical form): %Qd %Qd\n",
41         x, y);
42     gmp_printf("mpf x,y (to %d decimal digits): %.Ff
43         %.Ff\n", digits, digits, xmpf, digits, ympf);
44     gmp_printf("mpq x,y (double .46): %.461f %.461f\n
45         ", mpq2d(&x), mpq2d(&y));
46     mpq_clears(x, y, NULL);
47     mpf_clears(xmpf, ympf, NULL);
48     return ret;
49 }

```

lec10/gmp/demo-gmp-mpq.c

Racionální čísla knihovny gmp - 3/3

- Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 ~ 2008,57; 92,76.

```

$ make
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpq.c -o demo-gmp-mpq.o
clang demo-gmp-mpq.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpq
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpz.c -o demo-gmp-mpz.o
clang demo-gmp-mpz.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpz
$ ./demo-gmp-mpq
unsigned long: 7511164176768 346868669952 3739567104
double:      7511164176768 346868669952 3739567104
double x,y (.2): 2008.57 92.76
double x,y (.46): 2008.5651541681761500512948259711265563964843750000
                92.7563700036227487544238101691007614135742187500
mpq x,y (canonical form): 399190273/198744 1536231/16562
mpf x,y (to 21 decimal digits): 2008.565154168176146200000 92.756370003622750875500
mpq x,y (double .46): 2008.5651541681759226776193827390670776367187500000
                92.756370003622748754423810169100761413574218750

```

[lec10/gmp/demo-gmp-mpq.c](#)

Makefile s pkg-config a gmp

```

1  CFLAGS+=$(shell pkg-config --cflags gmp)
2  LDFLAGS+=$(shell pkg-config --libs gmp)
4  CFLAGS+=-g
6  DEMO_MPQ=demo-gmp-mpq
7  DEMO_MPZ=demo-gmp-mpz
9  TARGETS+=$(DEMO_MPQ) $(DEMO_MPZ)
11 bin: $(TARGETS)
13 info:
14     @echo $(CFLAGS)
15     @echo $(LDFLAGS)
17 $(DEMO_MPQ): $(DEMO_MPQ).o
18     $(CC) $< $(LDFLAGS) -o $@
20 $(DEMO_MPZ): $(DEMO_MPZ).o
21     $(CC) $< $(LDFLAGS) -o $@
23 %.o : %.c
24     $(CC) -c $(CPPFLAGS) $(CFLAGS) $< -o $@
26 clean:
27     $(RM) $(DEMO_MPQ) $(DEMO_MPZ) *.o

```

lec10/gmp/Makefile

```

$ make info
-I/usr/local/include -g
-L/usr/local/lib -lgmp

```

```

$ gmake
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpq.c -o demo-gmp-mpq.o
clang demo-gmp-mpq.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpq
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpz.c -o demo-gmp-mpz.o
clang demo-gmp-mpz.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpz

```


Reprezentace necelých čísel – IEEE 754

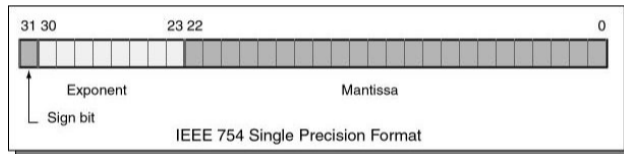
- Reálné číslo x se zobrazuje ve tvaru

$$x = (-1)^s \text{mantisa} \cdot 2^{\text{exponent} - \text{bias}}$$

Základ 2.

IEEE 754, ISO/IEC/IEEE 60559:2011

- Mantisa je **normalizována** na první jedničku vlevo (v soustavě o dvojkovém základu).
- float** – 32 bitů (4 bajty): s – 1 bit znaménko (+ nebo –), **exponent** – 8 bitů, tj. 256 možností.
mantisa – 23 bitů \approx 16,7 milionu možností.

- double** – 64 bitů (8 bajtů).
 - s – 1 bit znaménko (+ nebo –).
 - exponent** – 11 bitů, tj. 2048 možností.
 - mantisa** – 52 bitů \approx 4,5 biliardy možností (4 503 599 627 370 495).
- bias** umožňuje reprezentovat exponent vždy jako kladné číslo.

Lze zvolit, např. $\text{bias} = 2^{eb-1} - 1$, kde eb je počet bitů exponentu.

Příklady reprezentace hodnot typu float

Reprezentace čísla 85,125 (float)

- 85 odpovídá $1010101_{(2)}$.
- 0,125 odpovídá 001
 - $0,125/2^{-1} = 0,25 \quad | \quad 0$
 - $0,125/2^{-2} = 0,50 \quad | \quad 0$
 - $0,125/2^{-3} = 1,00 \quad | \quad 1$
- 85,125 odpovídá $1010101,001_{(2)} = 1,010101001_{(2)} \times 2^6$,
- Bias pro float je 127.
- Exponet je $127 + 6 = 133$
- 133 odpovídá $10000101_{(2)}$.
- Normalizovaná mantisa je $010101001_{(2)}$, kterou doplníme nulami na 23 bitů (zprava, je to desetinné číslo).
- 0 - 1000 0101 - 0101 0100 1000 0000 0000 0000.**
- 01000010 10101010 01000000 00000000.**
- V šestnáctkové soustavě **0x42 0xaa 0x40 0x00**, tedy **0x42aa4000**.

Reprezentace čísla 0,1 (float)

- 0,1 má periodický rozvoj
 - $0,1 * 2 = 0,2 \quad | \quad 0$
 - $0,2 * 2 = 0,4 \quad | \quad 0$
 - $0,4 * 2 = 0,8 \quad | \quad 0$
 - $0,8 * 2 = 1,6 \quad | \quad 1$
 - $0,6 * 2 = 1,2 \quad | \quad 1$
 - $0,2 * 2 = 0,4 \quad | \quad 0$
- Opakuje se 0011, 23-bitů tak reprezentuje menší hodnotu.
- $0,1_{(10)} \sim 0,0001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 100_{(2)} = 1,1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 100_{(2)} \times 2^{-4}$.
- Exponet je $127 - 4 = 123$ odpovídá $0111\ 1011_{(2)}$.
- Normalizovaná mantisa $\frac{1}{10} 1100\ 1100\ 1100\ 1100\ 1100$.
- 0 - 0111 1011 - 100 1100 1100 1100 1100 1100.**
- 00111101 11001100 11001100 11001100.**
- V šestnáctkové soustavě to je **0x3d 0xcc 0xcc 0xcc**, tedy **0x3dcccccc**.
- Prakticky je 0,1 převedeno na o něco větší číslo 0x3dcccccd, protože absolutní chyba je menší.**

Sčítání mnoha malých necelých čísel - 1/2

- Na příkladu součtu dvou velmi odlišných čísel (např. $1 \times 10^{10} + 1 \times 10^{-10}$) dochází z důvodu omezené reprezentace mantisy k zaokrouhlovací chybě.
- V případě naivní implementace součtu velkého počtu (např. 2^{30}) velmi malých hodnot (např. 1×10^{-20}) může dojít vlivem zaokrouhlování k významné chybě.

lec10/addition.c

```
// small value to be sum
float v = 1e-20f; //float literal
// 1073741824 is 230 values (1e9)
const size_t power = 30;
size_t n = 1l<<power ;
// multiplication factor for print
const double k = 1e11;
float *values = init_values(n, v);

double sum1 = v*n * k;
```

Přímé násobení - výsledek
1.073 741 789 925 364 287 228 1.

```
float sum_naive(size_t n, float *v)
{
    float r = 0;
    for (size_t i = 0; i < n; ++i) {
        r += v[i];
    }
    return r;
}

double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
```

Naivní součet - výsledek
0.022 737 367 544 323 205 947 9.

```
float sum_alter(size_t n, float *v, size_t power)
{
    float r = 0;
    const size_t order = power - 1;
    size_t k = 2;
    for (size_t l = 1; l < order; ++l, k *= 2) {
        for (size_t i = 0; i < n; i += k) {
            v[i] = v[i] + v[i+k/2];
        }
    }
    k /= 2;
    for (size_t i = 0; i < n; i += k) {
        r += v[i];
    }
    return r;
}

float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;
```

Sčítání po dvojicích - výsledek
1.073 741 793 632 507 324 218 8.

Sčítání mnoha malých necelých čísel - 2/2

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
4  float* init_values(size_t n, float v);
5  float sum_naive(size_t n, float *v);
6  float sum_alter(size_t n, float *v, size_t power);
8  int main(void)
9  {
10     float v = 1e-20f; // small value to be sum
11     const size_t power = 30; // try 3 vs. 30
12     size_t n = 11<<power; // 1073741824 is 230 values
13     const double k = 1e11;
14     float *values = init_values(n, v);
15     double sum1 = v * n * k;
16     double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
17     float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;
18     printf("Sum of %lu numbers of the value %.22lf\n", n, v);
19     printf("Sum1 (multiplication): %.22lf\n", sum1);
20     printf("Sum2 (naive)           : %.22lf\n", sum2);
21     printf("Sum3 (alter)          : %.22lf\n", sum3);
22     free(values);
23     return EXIT_SUCCESS;
24 }

```

```

29 float* init_values(size_t n, float v)
30 {
31     float *r = malloc(n * sizeof(v));
32     if (!r) {
33         fprintf(stderr, "ERROR: MEM_ALLOC\n");
34         exit(-1);
35     }
36     for (size_t i = 0; i < n; ++i) {
37         r[i] = v;
38     }
39     return r;
40 }

```

```

$ clang addition.c -o addition && ./addition
Sum of 1073741824 numbers of the value
0.000000000000000000000000000000000000

```

```

Sum1 (multiplication): 1.0737417899253642872281
Sum2 (naive)          : 0.0227373675443232059479
Sum3 (alter)          : 1.0737417936325073242188

```

```

$ calc "1e-20 * 2^30 * 1e11"
1.073741824

```

lec10/addition.c

- Implementujte s využitím knihovny gmp.

Part II

Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)

Outline

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Paralelní výpočet

Maticové násobení - Naivně

```
1 void simple_multiply(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     for (int i = 0; i < n; ++i) {
4         for (int j = 0; j < n; ++j) {
5             double prod = 0;
6             for (int k = 0; k < n; ++k) {
7                 prod += a[i * n + k] * b[k * n + j];
8             }
9             c[i * n + j] = prod;
10        }
11    }
12 }
```

- Pro přehlednost předpokládáme kompatibilní rozměry matic a správně alokované.

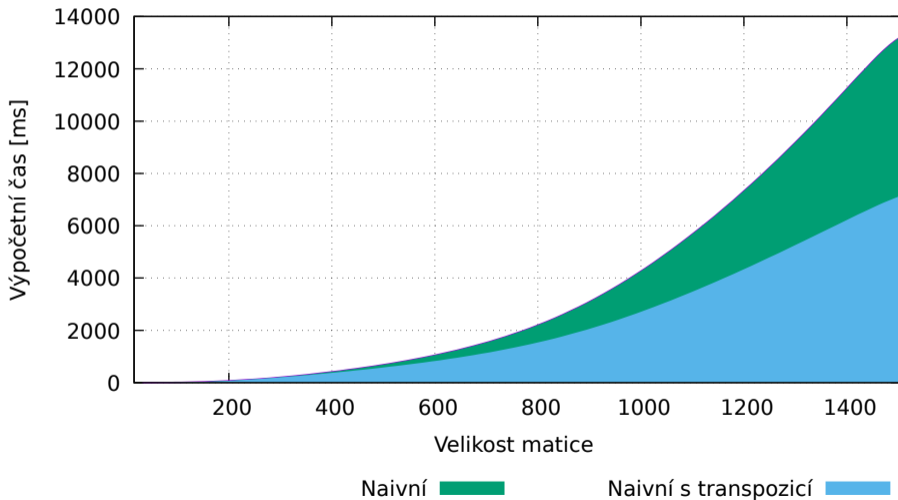
Maticové násobení - Naivně s transpozicí

```
1 void simple_multiply_trans(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     double * bT = create_matrix(n); // allocate memory for transposed matrix
4     for (int i = 0; i < n; ++i) {
5         bT[i*n + i] = b[i*n + i];
6         for (int j = i + 1; j < n; ++j) {
7             bT[i*n + j] = b[j*n + i];
8             bT[j*n + i] = b[i*n + j];
9         }
10    }
11    for (int i = 0; i < n; ++i) {
12        for (int j = 0; j < n; ++j) {
13            double tmp = 0;
14            for (int k = 0; k < n; ++k) {
15                tmp += a[i*n + k] * bT[j*n + k];
16            }
17            c[i*n + j] = tmp;
18        }
19    }
```


Porovnání rychlosti násobení matic

Maticové násobení

Outline

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Paralelní výpočet

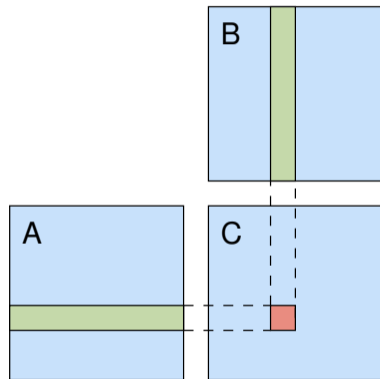
Architektura procesoru a způsob výpočtu

- Příklad násobení matic a násobení transponované matice ukazuje, že kromě instrukcí má zásadní vliv **organizace dat a přístup do paměti**.
- V moderních procesorech hraje **cache** zásadní roli společně s řetězením instrukcí, tzv. **pipelining**, a využitím specifických instrukcí.

SIMD - Single Instruction Multiple Data

- Proniknutí do detailů fungování cache a řetězení instrukcí je náplní předmětu **Architektura počítačů (BOB35AP0)**, kde máte možnost se seznámit s přicházející architekturou RISC V.

<https://cw.felk.cvut.cz/wiki/courses/b35apo/>

Optimalizace kódu

- Kromě optimalizace výsledného spustitelného kódu při překladu, je možné optimalizovat kódu za běhu nebo již existujících binární (přeložené) soubory.

- **BOLT** - Binary Optimization and Layout Tool, zrychlení o až 20 %–50 %.

<https://arxiv.org/abs/1807.06735>

<https://dl.acm.org/doi/10.5555/3314872.3314876>

- Využití speciálních instrukcí v základních funkcích může výpočty (programy) výrazně urychlit, zejména pokud se funkce používají masivně.

- AVX2 a EVEX instrukce (ze sady SSE4.2) ve funkcích porovnání řetězců `str{n}casecmp()` – až o 38 % méně potřebného času.

03/2022 - <https://www.phoronix.com/news/Glibc-strcasecmp-AVX2-EVEX>

- *V obou případech (a obecně) je vhodné rozumět principu a využít instrukce Assembleru.*

Informativní

Compiler Explorer

The screenshot shows the Compiler Explorer interface with the following content:

Source Code (C source #1):

```

1 int square(int num)
2 {
3     return num * num;
4 }
5
6 int main(void)
7 {
8     int a = square(10);
9     return 0;
10 }
11
12

```

Preprocessor Output (x86-64 gcc 12.2):

```

1 /* <7 lines filtered>
2
3 int square(int num)
4 {
5     return num * num;
6 }
7
8 int main(void)
9 {
10     int a = square(10);
11     return 0;
12 }
13
14

```

Assembly Code (x86-64 gcc 12.2):

```

1 square:
2     push    rbp
3     mov     rbp, rsp
4     mov     DWORD PTR [rbp-4], edi
5     mov     eax, DWORD PTR [rbp-4]
6     imul   eax, eax
7     pop     rbp
8     ret
9
10 main:
11     push    rbp
12     mov     rbp, rsp
13     sub     rsp, 16
14     mov     edi, 10
15     call   square
16     mov     DWORD PTR [rbp-4], eax
17     mov     eax, 0
18     leave
19     ret

```

Output (0/0): x86-64 gcc 12.2 i - 391ms (3994B) ~248 lines filtered

<https://godbolt.org/z/K9r1eWqcd>

Compiler Explorer – Analýza optimalizovaného kódu

- Vliv optimalizace `-O2` na výsledný kód, který obsahuje nedefinované chování, přetečení celého čísla.

Příloha 3. přednášky.

The screenshot shows the Compiler Explorer interface with three panes. The left pane shows the C source code for a loop that increments a variable until it overflows. The middle pane shows the assembly code for the default optimization level, which includes a loop body with several instructions. The right pane shows the assembly code for the `-O2` optimization level, where the loop body is completely replaced by a `jmp` instruction, indicating that the compiler has optimized away the loop due to the undefined behavior of integer overflow.

```

1 int main(void)
2 {
3     int ret = 0;
4     for (int i = 2147483640; i >= 0; ++i) {
5         ret += i;
6     }
7     return ret;
8 }

```

```

1 main:
2     push    rbp
3     mov     rbp, rsp
4     mov     DWORD PTR [rbp-4], 0
5     mov     DWORD PTR [rbp-8], 2147483640
6     jmp    .L2
7 .L3:
8     mov     eax, DWORD PTR [rbp-8]
9     add     DWORD PTR [rbp-4], eax
10    add     DWORD PTR [rbp-8], 1
11 .L2:
12    cmp     DWORD PTR [rbp-8], 0
13    jns    .L3
14    mov     eax, DWORD PTR [rbp-4]
15    pop     rbp
16    ret

```

```

1 main:
2     .L2:
3     jmp    .L2

```

<https://godbolt.org/z/G3GEz4vbv>

Outline

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Paralelní výpočet

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 1/2

- Open Multi-Processing (OpenMP) - aplikační programové rozhraní (API) multiplatformních výpočtů se sdílenou pamětí. <http://www.openmp.org>
- Direktivou preprocesoru můžeme instruovat kompilátor k vytvoření kódu paralelního výpočtu, např. paralelizace přes vnější proměnnou `i`.

```
1 void multiply(int n, int a[n][n], int b[n][n], int c[n][n])
2 {
3     int i;
4     #pragma omp parallel private(i)
5     #pragma omp for schedule (dynamic, 1)
6     for (i = 0; i < n; ++i) {
7         for (int j = 0; j < n; ++j) {
8             c[i][j] = 0;
9             for (int k = 0; k < n; ++k) {
10                c[i][j] += a[i][k] * b[k][j];
11            }
12        }
13    }
14 }
```

[lec10/demo-omp-matrix.c](#)

Pro přehlednost uvažujeme čtvercové matice stejných rozměrů.

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 2/2

- Příklad násobení matic 1000×1000 s využitím OpenMP na iCore5 (2 jádra s HT ~ 4x výpočetní jednotky).

```
1 gcc -std=c99 -O2 -o demo-omp demo-omp-matrix.c -fopenmp
2 ./demo-omp 1000
3 Size of matrices 1000 x 1000 naive
4 multiplication with  $O(n^3)$ 
5 c1 == c2: 1
6 Multiplication single core 9.33 sec
7 Multiplication multi-core 4.73 sec
9 OMP_NUM_THREADS=2 ./demo-omp 1000
10 Size of matrices 1000 x 1000 naive
11 multiplication with  $O(n^3)$ 
12 c1 == c2: 1
13 Multiplication single core 9.48 sec
14 Multiplication multi-core 6.23 sec
```

- i7-6700K:

- 1x vlákno 0.80 s;
- 2x vlákna 0.39 s;
- 4x vlákna 0.24 s.

- Násobení matic 5000×5000 (Ryzen 9 5950X).

```
Tasks: 216, 1200 (hr): 17 running
Load average: 0.26, 2.26, 0.31
Output: 7 days, 06:18:37
```

OMP_NUM_THREADS	Time (sec)	Time (min)	Time (hr)
1	256.00	4.27	0.07
2	128.00	2.13	0.04
4	64.00	1.07	0.02
8	32.00	0.53	0.01
16	18.05	0.30	0.00

- 1 OMP_NUM_THREADS=16 ./demo-omp 5000
- 2 Size of matrices 5000 x 5000 naive
- 3 multiplication with $O(n^3)$
- 4 Multiplication single core 256.00 sec
- 5 Multiplication multi-core 18.05 sec

lec10/demo-omp-matrix.c

Part III

Část 3 – Kódovací příklady

Outline

Kódovací příklad – NATO Abeceda

NATO Abeceda („jinak“)

Kódovací příklad – struct

Kódovací příklad – Načítání a ukládání složeného typu struct

Kódovací příklad – NATO Abeceda – 1/4

- Implementujeme program, který převede vstupní text (ASCII, znaky A–Z a a–z) do NATO abecedy, ve které jsou písmena hláskována prostřednictvím následujících jmen.

- Alpha, Bravo, Charlie, Delta, Echo, Foxtrot, Golf, Hotel, India, Juliett, Kilo, Lima, Mike, November, Oscar, Papa, Quebec, Romeo, Sierra, Tango, Uniform, Victor, Whiskey, X-ray, Yankee, Zulu.

- V programu definujeme pole ukazatelů na textové literály s jednotlivými slovy.
- Programově otestujeme, že slova odpovídají počátečním písmenům A–Z.

- Očekávaný výstup pro vstup `in.txt`.

```
$ cat in.txt
I like PRG and programming in C.
$ clang nato-alphabet.c && ./a.out < in.txt 2>/dev/null
India Lima India Kilo Echo Papa Romeo Golf Alpha November Delta Papa
Romeo Oscar Golf Romeo Alpha Mike Mike India November Golf
India November Charlie
```

- Implementujeme testovací funkce.

```
1 static char *words[] = { // static to be "private"
2     "Alpha", "Bravo", "Charlie", "Delta", "Echo", "Foxtrot", "
   Golf", "Hotel", "India", "Juliett", "Kilo", "Lima", "Mike
   ", "November", "Oscar", "Papa", "Quebec", "Romeo", "
   Sierra", "Tango", "Uniform", "Victor", "Whiskey", "X-ray"
3 }; // it is an array of pointers to text literals
4
5 int count_words_array(char *words[]); // Using array
6 int count_words(char **words); // Pointer to pointers
7 bool check_alphabet_words(char *words[]);
```


Kódovací příklad – NATO Abeceda – 2/4

```

1 // array is terminated by NULL used for counting
2 static char *words[] = { "Alpha", .., "Zulu", NULL };
3
4 // array-like variant
5 int count_words_array(char *words[])
6 {
7     int n = 0;
8     while(words[n] != NULL) {
9         fprintf(stderr, "DEBUG: \"%s\"\n", words[n]);
10        n += 1;
11    }
12    return n;
13 }
14
15 // pure pointer variant
16 int count_words(char **words)
17 {
18     int n = 0;
19     char **cur = words;
20     while (*cur) {
21         fprintf(stderr, "DEBUG: \"%s\"\n", *cur);
22         cur++;
23         n += 1;
24     }
25     return n;
26 }

```

```

26 bool check_alphabet_words(char *words[])
27 {
28     bool ret = true; // true is from #include <stdbool.h>
29     char c = 'A'; // char is an integer ASCII code number
30     char **cur = &words[0]; // there is always at least one item
31     while (*cur) {
32         fprintf(stderr, "DEBUG: check %s[0] for '%c'\n", *cur, c);
33         if (c != *cur[0]) { // the first letter needs to match
34             ret = false; // false is from #include <stdbool.h>
35             break;
36         } else {
37             c += 1;
38             cur += 1;
39         }
40     }
41     return ret;
42 }

```

- Pole `words` je posloupnost prvků stejného typu (ukazatel na `char` – textový řetězec).
- Hodnota `&words[0]` je identická adresa jako hodnota `words`.

Kódovací příklad – NATO Abeceda – 3/4

■ Můžeme použít `const`.

```

1 static const char * const words[] = { "Alpha", ..., NULL };
2
3 int count_words_array(const char * const words[])
4 {
5     int n = 0;
6     while(words[n] != NULL) {
7         n += 1;
8     }
9     return n;
10 }
11
12 int count_words(const char * const * const words)
13 {
14     int n = 0;
15     // cur je ukazatel na data typu konstantní
16     // ukazatel na konstantní textový řetězec
17     // (na konstantní ukazatel na konstantní hodnoty char).
18     const char * const * cur = words; // cur chceme měnit
19     while (*cur) {
20         cur++; // cur není konstantní ukazatel
21         n += 1;
22     }
23     return n;
24 }

```

```

26 #include <stdio.h>
27 #include <stdbool.h>
28
29 static const char * const words[] = { "Alpha", ..., NULL };
30
31 int count_words_array(const char * const words[]);
32 int count_words(const char * const * const words);
33
34 bool check_alphabet_words(const char * const words[]);
35
36 int main(void)
37 {
38     int ret = EXIT_SUCCESS;
39     fprintf(stderr, "DEBUG: size %lu\n", sizeof(words));
40
41     int n = count_words_array(words);
42     fprintf(stderr, "DEBUG: no. of words: %i\n", n);
43
44     n = count_words(&words[0]);
45     fprintf(stderr, "DEBUG: no. of words: %i\n", n);
46
47     bool checked = check_alphabet_words(words);
48     fprintf(stderr, "DEBUG: check_alphabet_words passed [%s]\n", checked ? "
49     OK" : "FAIL");
50     return ret;
51 }

```


Kódovací příklad – NATO Abeceda – 4/4

```

1  ...
2  static const char * const words[] = { "Alpha", ..., NULL };
3  ...
4  char my_toupper(char c);
5
6  int main(void)
7  {
8      ...
9      int c;
10     while ((c = getchar()) != EOF) {
11         c = my_toupper(c); // or toupper() from <ctype.h>
12         if (c >= 'A' && c <= 'Z') {
13             printf("%s ", words[c - 'A']); // always print space
14         }
15     }
16     ...
17 }
18
19 char my_toupper(char c) // or use toupper() from <ctype.h>
20 {
21     if (c >= 'a' && c <= 'z') {
22         c = c - 'a' + 'A';
23     }
24     return c;
25 }

```

- Funkci `my_toupper()` můžeme nahradit použitím ternárního operátoru.

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3  #include <assert.h>
4  #include <stdbool.h>
5
6  static const char * const words[] = { "Alpha", ..., NULL };
7  ...
8  int count_words_array(const char * const words[]);
9  bool check_alphabet_words(const char * const words[]);
10
11 int main(void)
12 { // assert macro debug and development only, see -DNDEBUG
13     assert(count_words_array(words) == 'Z' - 'A' + 1);
14     assert(check_alphabet_words(words));
15     int c;
16     while ((c = getchar()) != EOF) {
17         c = (c >= 'a' && c <= 'z') ? c = c - 'a' + 'A' : c;
18         if (c >= 'A' && c <= 'Z') {
19             printf("%s\n", words[c - 'A']);
20         }
21     }
22     return EXIT_SUCCESS;
23 }

```

- V rámci zpřehlednění můžeme překlad (řádky 15–21) dát do samostatné funkce `void translate(const char * const words[])`.

Outline

Kódovací příklad – NATO Abeceda

NATO Abeceda („jinak“)

Kódovací příklad – struct

Kódovací příklad – Načítání a ukládání složeného typu struct

Kódovací příklad – NATO Abeceda („jinak“) – 1/2

- Slova abecedy uložíme jako řetězec `alphabet` všech slov spojených bez mezery, do kterého budeme odkazovat na jednotlivá slova polem ukazatelů na textové řetězce (`words`).
 - Slovo je `'Z' - 'A' + 1`, ale řetězec je posloupnost znaků zakončená `'\0'`.
 - První písmeno slova abecedy používáme k indexaci, např. `'C'harlie` je odkazované ukazatelem `words['C' - 'A']`. První znak slova tak můžeme v abecedě `alphabet` nahradit znakem `'\0'` získáme textové řetězce.

Bez prvního znaku!

```

1 //Ukazatel na textový literál. Literál nemůžeme měnit!
2 //static char *alphabet = "AlphaBravoCharlie...";
3 static char alphabet[] =
4     "AlphaBravoCharlieDeltaEchoFoxtrotGolfHotelIndia"
5     "JuliettKiloLimaMikeNovemberOscarPapaQuebecRomeo"
6     "SierraTangoUniformVictorWhiskeyX-rayYankeeZulu";
7
8 //pole ukazatelů na textové řetězce
9 static char *words['Z' - 'A' + 1] = { [0] = NULL };
10
11 int fill_words(char* str, char *words[]);
12
13 int main(void)
14 {
15     int ret = fill_words(alphabet, words);
16     if (!ret) {
17         for (char c = 'A'; c <= 'Z'; ++c) {
18             fprintf(stderr, "DEBUG: %02d. '%c' - '%c%s\n",
19                 c, c, c, words[c - 'A']);
20         } //         ↳ První písmeno slova abecedy.
21     }
22     return ret;
23 }

```

```

24 int fill_words(char* alphabet, char *words[])
25 {
26     int ret = EXIT_SUCCESS;
27     char *cur = alphabet; // kurzor do pole s písmeny abecedy
28     for (char c = 'A'; c <= 'Z'; ++c) {
29         assert(words[c - 'A'] == NULL); // nemá být nastaveno
30         cur = strchr(cur, c); // vyhledání řetězce začínající c
31         assert(cur); // písmeno c musí být v abecedě
32         *cur = '\0';
33         words[c - 'A'] = ++cur; // nastavení a posun kurzoru
34         assert(words[c - 'A']); //it should be set now
35     }
36     return ret; // pragmaticky vždy EXIT_SUCCESS nebo assert.
37 }

```

- V implementaci použijeme (makro) `assert()` k testování správné inicializace datových struktur.

Makro slouží pro ladění, viz [man assert](#).

Kódovací příklad – NATO Abeceda („jinak“) – 2/2

- Přidáme překlad znaků načítaných ze `stdin` a implementaci zřehledníme.

```

1 static char alphabet[] =
2     "AlphaBravoCharlieDeltaEchoFoxtrotGolfHotelIndia"
3     "JuliettKiloLimaMikeNovemberOscarPapaQuebecRomeo"
4     "SierraTangoUniformVictorWhiskeyX-rayYankeeZulu";
5 static char *words['Z' - 'A' + 1] = { [0] = NULL };
6
7 int fill_words(char* str, char *words[]);
8
9 int main(void)
10 {
11     int ret = fill_words(alphabet, words);
12     if (!ret) {
13         for (char c = 'A'; c <= 'Z'; ++c) {
14             fprintf(stderr, "DEBUG: %02d. '%c' - %c%s\n",
15                 c, c, words[c - 'A']);
16             } //           ↵ První písmeno slova abecedy.
17     }
18     int c;
19     while ((c = getchar()) != EOF) {
20         c = (c >= 'a' && c <= 'z') ? c - 'a' + 'A' : c;
21         //     ↵ volání funkce toupper() bude přehlednější!
22         if (c >= 'A' && c <= 'Z') {
23             printf("%c%s ", c, words[c - 'A']);
24         }
25     }
26     return ret;
27 }

```

```

1 static char alphabet[] =
2     "AlphaBravoCharlieDeltaEchoFoxtrotGolfHotelIndia"
3     "JuliettKiloLimaMikeNovemberOscarPapaQuebecRomeo"
4     "SierraTangoUniformVictorWhiskeyX-rayYankeeZulu";
5 static char *words['Z' - 'A' + 1] = { [0] = NULL };
6
7 void fill_words(char* str, char *words[]);
8 void translate(char *words[]);
9
10 int main(void)
11 {
12     fill_words(alphabet, words);
13     translate(words);
14     return EXIT_SUCCESS;
15 }
16
17 void translate(char *words[])
18 {
19     int c;
20     while ((c = getchar()) != EOF) {
21         c = toupper(c); // funkce z #include<ctype.h>
22         if (c >= 'A' && c <= 'Z') {
23             printf("%c%s ", c, words[c - 'A']); // první znak!
24         }
25     }
26 }
27 }

```

- Další rozšíření programu může být zpracování jiných znaků, než znaků abecedy 'A'-'Z' a 'a'-'z'.

Outline

Kódovací příklad – NATO Abeceda

NATO Abeceda („jinak“)

Kódovací příklad – struct

Kódovací příklad – Načítání a ukládání složeného typu struct

Kódovací příklad – struct 1/3

- Implementujme složený typ s dvěma položkami typu pole znaků `username` a `number`, kde první položku chceme interpretovat jako textový řetězec (*null terminated*), ale ve druhém případě pouze jako pole znaků.

Ukázkový příklad, jehož hlavní motivace je uložení paměti do souboru a náhled na obsah souboru.

```

1 #define USERNAME_SIZE 8
2 #define NUMBER_DIGITS 4
4 struct record {
5     char username[USERNAME_SIZE + 1];
6     char number[NUMBER_DIGITS];
7 };
9 int main(void) {
10     struct record records[] = {
11         { .username = "user01" },
12         { .username = "user02" },
13         { .username = "admin" },
14         { .username = "root" },
15         { .username = '\0' } // null terminating
16     };
18     fprintf(stderr, "DEBUG: size of struct %lu\n",
19             sizeof(struct record));
20     fprintf(stderr, "DEBUG: size of records %lu\n",
21             sizeof(records));

```

- Položka `username` je o jeden znak delší, uložení `'\0'`.
- Položka `number` je zápis čísla o maximální hodnotě 9999 (počet řádů 4) v textové podobě (0000–9999).
- Velikost složeného typu je dána velikostí jednotlivých položek.
- Pole záznamů inicializujeme se zarážkou (poslední prvek obsahuje prázdný řetězec v položce `username`).

```
$ clang struct.c && ./a.out
```

```
DEBUG: size of struct 13
```

```
DEBUG: size of records 6
```

- Na příkladu si ukážeme, jak převést celé číslo na textovou reprezentaci, k čemuž použijeme několik pomocných funkcí.
- Implementujeme si funkce pro tisk záznamu a pole záznamů.
- Položku `number` naplníme programově z celého čísla s kontrolou, zdali se číslo vejde do `NUMBER_DIGITS`.
- Složený typ a implementaci funkcí realizujeme v samostatném modulu `record.h` a `record.c`.

Kódovací příklad – struct 2/3

```

1 #ifndef __RECORD_H__
2 #define __RECORD_H__
4 #define USERNAME_SIZE 8
5 #define NUMBER_DIGITS 4
7 struct record {
8     char username[USERNAME_SIZE + 1];
9     char number[NUMBER_DIGITS];
10 };
12 void print_record(const struct record * record);
13 void print(const struct record * const records);
15 unsigned int fill_numbers(struct record * const records);
17 #endif
                                     record.h

```

- V C nemůžeme přetěžovat jména funkcí, proto máme funkci `print_record()` a `print()`.
- Funkce `fill_numbers()` vyplní položky `numbers` v posloupnosti hodnot typu `struct record`.

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <limits.h>
3 #include <assert.h> // strukturální testy
5 #include "record.h"
                                     record.c

```

```

33 void print_record(const struct record * record)
34 {
35     if (record) {
36         printf("Record\n");
37         printf("|- username: \"%s\"\n", record->
38             username);
39         printf("|- number: ");
40         print_chars(NUMBER_DIGITS, record->number);
41         printf("\n\n");
42         // printf("|- number:  %s\n\n"); // Vyzkoušejte!
43     }
44 }
45 void print(const struct record * const records)
46 {
47     struct record const *cur = records;
48     while (cur && cur->username[0]) {
49         print_record(cur);
50         cur += 1; // pointer arithmetic
51     }
52 }
                                     record.c

```


Kódovací příklad – struct 3/3

```

7 static unsigned short get_max_number(unsigned int digits)
8 {
9     unsigned int number = 1;
10    assert(sizeof(short) < sizeof(int)); // 16 vs. 32?
11    for (unsigned int i = 0; i < digits; ++i) {
12        number *= 10;
13    }
14    assert(number <= USHRT_MAX); // short
15    return number - 1;
16 }
17
18 static void fill_record_number(unsigned short n, int
19     digits, char *number)
20 { //number needs to be at least digits large
21     for (int i = digits - 1; i >= 0; --i) {
22         number[i] = (n % 10) + '0';
23         n = n / 10;
24     }
25 }

```

record.c

- V programu máme snahu testovat velikost paměťové reprezentace.

```

26 static void print_chars(size_t digits, const char *number)
27 { // number je ukazatel na konstantní hodnotu
28     for (size_t i = 0; i < digits; ++i, ++number) {
29         putchar(*number);
30     }
31 }

```

record.c

```

54 unsigned int fill_numbers(struct record * const records)
55 {
56     struct record *cur = records;
57     unsigned short n = 0;
58     const short max_number = get_max_number(NUMBER_DIGITS);
59     while (cur && cur->username[0]) {
60         assert(n <= max_number); // Vyplňujeme programově
61         fill_record_number(n, NUMBER_DIGITS, cur->number);
62         n += 1;
63         cur += 1;
64     }
65     return n;
66 }
67 }

```

record.c

- Lokální pomocné funkce jsou `static`.
- Hodnoty položky `number` vyplňujeme programově inkrementálně od hodnoty `0000`.

Outline

Kódovací příklad – NATO Abeceda

NATO Abeceda („jinak“)

Kódovací příklad – struct

Kódovací příklad – Načítání a ukládání složeného typu struct

Kódovací příklad – Načítání a ukládání struct 1/4

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
4 #include "record.h"
6 int main(void) {
7     int ret = EXIT_SUCCESS;
9     struct record records[] = {
10         { .username = "user01" },
11         { .username = "user02" },
12         { .username = "admin" },
13         { .username = "root" },
14         { .username = "jf" },
15         { .username = '\0' } // null terminating array
16 };
18 fprintf(stderr, "DEBUG: size of struct %lu\n",
19         sizeof(struct record));
20 fprintf(stderr, "DEBUG: size of records %lu\n",
21         sizeof(records));
22 unsigned int n = fill_numbers(records); // number!
    print(records);

```

```

24 const char *fname = "records.dat";
25 FILE *fd = fopen("records.dat", "w"); // uložení records
26 if (fd) {
27     size_t saved = fwrite(records, sizeof(struct record), n, fd);
28     size_t size = n * sizeof(struct record);
29     printf("DEBUG: saved bytes %lu out of %lu\n", saved * sizeof(
30         struct record), size);
31 } else {
32     fprintf(stderr, "ERROR: Cannot open \"%s\" for writing\n",
33         fname);
34     ret = EXIT_FAILURE;
35 };

```

save_struct.c

```

$ clang -c record.c -o record.o
$ clang save_struct.c record.o -o save && ./save
DEBUG: size of struct 13
DEBUG: size of records 78
Record
|- username: "user01"
|- number: 0000
...
Record
|- username: "jf"
|- number: 0004
DEBUG: saved bytes 65 out of 65

```


Kódovací příklad – Načítání a ukládání struct 2/4

- Obsah souboru můžeme zkusit otevřít v textovém editoru nebo použijeme program `hexdump`.

```
$ clang -c record.c -o record.o
$ clang save_struct.c record.o -o save
$ ./save 1>/dev/null
DEBUG: size of struct 13
DEBUG: size of records 78
$ hexdump -C records.dat
00000000  75 73 65 72 30 31 00 00  00 30 30 30 30 75 73 65  |user01...0000use|
00000010  72 30 32 00 00 00 30 30  30 31 61 64 6d 69 6e 00  |r02...0001admin.|
00000020  00 00 00 30 30 30 32 72  6f 6f 74 00 00 00 00 00  |...0002root....|
00000030  30 30 30 33 6a 66 00 00  00 00 00 00 00 30 30 30  |0003jf.....000|
00000040  34                                     |4|
00000041
```

- V případě, že vytvořenému souboru `records.dat` odebereme práva zápisu, např. `chmod 0 records.dat`, program selže.

```
$ chmod 0 records.dat
$ ./save 1> /dev/null; echo $?
DEBUG: size of struct 13
DEBUG: size of records 78
ERROR: Cannot open file "records.dat" for writing
1
```


Kódovací příklad – Načítání a ukládání struct 3/4

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
4 #include "record.h"
6 #define NUM_RECORDS 2
8 int main(void) {
9     const char *fname = "records.dat";
11    FILE *fd = fopen(fname, "r");
12    if (!fd) {
13        perror("Error open file");
14        goto error;
15    }
16    struct record *records = malloc(NUM_RECORDS *
17        sizeof(struct record));
18    if (!records) {
19        perror("Error malloc");
20        fclose(fd); // Korektně soubor zavíráme.
21        goto error;
22    }
23    ssize_t loaded;

```

load_struct.c

- Načtení bloku dat funkcí `fread()`.

```

23 while ((loaded = fread(records, sizeof(struct
24     record), NUM_RECORDS, fd))) {
25     fprintf(stderr, "DEBUG: loaded records %lu\n",
26         loaded);
27     for (size_t i = 0; i < loaded; ++i) {
28         print_record(&records[i]);
29     }
30     free(records);
31     fclose(fd);
32     goto leave;
33 error:
34     fprintf(stderr, "ERROR: during reading from the
35         file \"%s\"\n", fname);
36     return 1;
37 leave:
38     return 0;
39 }

```

save_struct.c

```

$ clang load_struct.c record.o -o load && ./load
DEBUG: loaded records 2
...
Record
|- username: "root"
|- number: 0003
DEBUG: loaded records 1
Record
|- username: "jf"
|- number: 0004

```


Kódovací příklad – Načítání a ukládání struct 4/4 (lépe)

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
4  #include "record.h"
6  #define NUM_RECORDS 2
8  enum { ERROR_FILE = 101, ERROR_MEM = 102};
10 void print_error(int error);
12 int main(void) {
13     int ret = EXIT_SUCCESS;
14     const char *fname = "records.dat";
16     FILE *fd = fopen(fname, "r");
17     if (!fd && (ret = ERROR_FILE)) { // ret!
18         goto leave;
19     }
20     struct record *records = malloc(
21         NUM_RECORDS * sizeof(struct record));
22     if (!records && (ret = ERROR_MEM)) { //
23         ret!
24         goto leave;
25     }
26     ssize_t loaded;
27     while ((loaded = fread(records, sizeof(struct record), NUM_RECORDS, fd)) {
28         fprintf(stderr, "DEBUG: loaded records %lu\n", loaded);
29         for (size_t i = 0; i < loaded; ++i) {
30             print_record(&records[i]);
31         }
32     }
33     free(records);
34     leave:
35     if (fd) {
36         fclose(fd);
37     }
38     print_error(ret);
39     return ret;
40 }
41 void print_error(int error)
42 {
43     switch (error) {
44         case ERROR_FILE:
45             fprintf(stderr, "ERROR: open file\n");
46             break;
47         case ERROR_MEM:
48             fprintf(stderr, "ERROR: mem allocation\n");
49             break;
50     }
51 }

```


Shrnutí přednášky

Diskutovaná témata

- Numerická přesnost.
- Knihovna gmp.
- Maticové násobení a organizace paměti.
- Rychlost výpočtu a architektura procesoru.
- Paralení výpočty OpenMP.

Part V

Appendix

ADT – zásobník a fronta

- Obě datové struktury mají stejné rozhraní, např. `push()`, `pop()`, `isEmpty()`.
- Zásobník vs. fronta se liší chováním, tj. jaký prvek vrací při vyjmutí.
- Obě struktury můžeme implementovat polem nebo spojovým seznamem.
- Implementace polem (definované kapacity)
 - Zásobník inkrementujeme/dekrementujeme pouze index na volný prvek v poli.
 - Frontu implementujeme kruhovou frontou v poli, indexy na první a poslední prvek pouze inkrementujeme modulo kapacita pole.
- Postačí jednosměrný spojový seznam, implementace se liší kam přidáváme nové prvky.
 - Přidávání je snadné před první prvek (`head`) nebo za poslední prvek.
 - Odebrání je snadné pro první prvek (`head`).

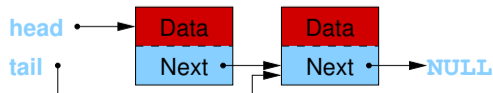
Zásobník

- `push()` i `pop()` realizujeme přes `head`.

Fronta

- `push()` realizujeme přes `tail` a `pop()` přes `head`.

Kódovací příklad – Číslo karty

- Implementujte program, který nahradí prvních 12 cifer 16 ciferného čísla karty znakem * a zobrazí pouze poslední čtyřčíslí.
- Čísla uvažujte jako hodnoty typu `long`.
- Implementujte s využitím pole.

```
$ clang card.c && ./a.out
```

```
9876543210987654 -> *****7654
```

```
1111222233334444 -> *****4444
```

```
5555444433332222 -> *****2222
```

```
1234567890123456 -> *****3456
```

```
char* hide_card_number(long int card);  
int main(void)  
{  
    long nums[] = {98765432109876541,  
                   11112222333344441, 55554444333322221,  
                   12345678901234561 };  
    const int n = sizeof(nums) / sizeof(long);  
    for (int i = 0; i < n; ++i)  
        printf("%ld -> %s\n", nums[i],  
              hide_card_number(nums[i]));  
    return 0;  
}
```


Kódovací příklad – Číslo karty

- Implementujte program, který nahradí prvních 12 cifer 16 ciferného čísla karty znakem * a zobrazí pouze poslední čtyřčíslí.
- Čísla uvažujte jako hodnoty typu `long`.
- Implementujte s využitím pole.
- Implementujte s využitím dynamické alokace.

```
$ clang card.c && ./a.out
```

```
9876543210987654 -> *****7654
```

```
1111222233334444 -> *****4444
```

```
5555444433332222 -> *****2222
```

```
1234567890123456 -> *****3456
```

```
char* hide_card_number(long int card);  
  
int main(void)  
{  
    long nums[] = {98765432109876541,  
                  11112222333344441, 55554444333322221,  
                  12345678901234561 };  
    const int n = sizeof(nums) / sizeof(long);  
    for (int i = 0; i < n; ++i)  
        printf("%ld -> %s\n", nums[i],  
              hide_card_number(nums[i]));  
    return 0;  
}
```


Kódovací příklad – Číslo karty

- Implementujte program, který nahradí prvních 12 cifer 16 ciferného čísla karty znakem * a zobrazí pouze poslední čtyřčíslí.
- Čísla uvažujte jako hodnoty typu `long`.
- Implementujte s využitím pole.
- Implementujte s využitím dynamické alokace.
- *Program rozšířte o načítání čísel karet ze souboru.*
- *Program dále rozšířte o kontrolní součet cifer čísla karty, např. s využitím Luhnůva algoritmu.*

<https://www.cssz.cz/kontrola-icpe-pomoci-luhnova-algoritmu>

```
$ clang card.c && ./a.out
```

```
9876543210987654 -> *****7654
```

```
1111222233334444 -> *****4444
```

```
5555444433332222 -> *****2222
```

```
1234567890123456 -> *****3456
```

```
char* hide_card_number(long int card);
int main(void)
{
    long nums[] = {98765432109876541,
                  11112222333344441, 55554444333322221,
                  12345678901234561 };
    const int n = sizeof(nums) / sizeof(long);
    for (int i = 0; i < n; ++i)
        printf("%ld -> %s\n", nums[i],
              hide_card_number(nums[i]));
    return 0;
}
```


Kódovací příklady

- Ve vstupním řetězci změňte velikost písmen tak, aby první písmeno ve slově bylo vždy velké a další malá.

Title Case

- Ve vstupním řetězci změňte velikost písmen tak, aby se v každém slově střídala velká-malá písmena.

SpOnGeCaSe

- Ve vstupním řetězci (větě) zaměňte pořadí slov.

Reverse words

- Ve vstupním řetězci uspořádejte znaky abecedy vzestupně a na konec řetězce vložte hodnotu součet cifer ve vstupním řetězci.

Rearrange string

Např. "gzve534" → "egvz12".

- Převeďte vstupní řetězec o jednom až čtyřech slovech na čtyřpísmený ptačí kód.

4-Letter Birds Code

Např. "Arctic Tern" → "ARTE".

- Napište program, který k zadanému číslu najde nejbližší vyšší číslo použitím stejných číslic.

Next higher number

Např. 231334113 → 231334131 nebo 897654321 → 912345678.

Spíš alogoritmizace než programování. Lze implementovat na cca 50 řádků.

Použijete pro návrh řešení poznámky v textovém souboru nebo spíše „tužku a papír“ (fixu a tabuly)?

